

ANDMEKAITSE INSPEKTSIOON

VAIDEOTSUS
avaliku teabe asjas nr 2.1.-3/17/1521

Otsuse tegija	Andmekaitse Inspektsiooni inspektor Sergei Miller
Otsuse tegemise aeg ja koht	23.08.2017 Tallinnas
Vaide esitamise aeg	18.07.2017
Teabevaldaja	Viru Vangla aadress: Ülesõidu 1, 41536 Jõhvi e-posti aadress: viruv.info@just.ee
Vaide esitaja	XXXX aadress: Ülesõidu 1, 41536 Jõhvi

RESOLUTSIOON:

Avaliku teabe seaduse (AvTS) § 45 lg 1 punkti 1 ning haldusmenetluse seaduse (HMS) § 85 punkti 4 alusel

otsustan:

- 1) **jätta vaie rahuldamata;**
- 2) **teha vaideotsus teatavaks vaide esitajale ja teabevaldajale.**

VAIDLUSTAMISVIIDE:

Vaide esitaja saab käesoleva otsuse vaidlustada 30 päeva jooksul, esitades halduskohtumenetluse seadustiku kohase kaebuse Tallinna Halduskohtusse. Vaideotsuse tühistamist saab nõuda üksnes koos teabevaldajalt teabe väljastamise nõudega, mis jäi vaideotsusega rahuldamata.

FAKTILISED ASJAOLUD:

XXXX (edaspidi vaide esitaja) pöördus 18.07.2017 Andmekaitse Inspektsiooni (edaspidi inspektsioon) vaidega Viru Vangla (edaspidi vangla) tegevuse peale teabenõudele vastamisega seondult.

Vaide kohaselt esitas vaide esitaja 06.07.2017 vanglale teabenõude, milles küsib väljavõtet oma karistusregistrist. Vaide kohaselt ei nõustu vaide esitaja vangla seisukohaga ning viitab AvTS § 21 lg 1 rikkumisele.

14.07.2017 vastas vangla vaide esitaja teabenõudele (vastus nr 6-13/23384-2).

21.07.2017 edastas vangla vaide esitaja pöördumise Registrite ja Infosüsteemide Keskusele (dokument nr 6-13/23384-3).

18.07.2017 esitas vaide esitaja vaide esitaja vaide Andmekaitse Inspeksioonile.

VAIDE ESITAJA NÕUE JA PÕHJENDUSED:

Vaide kohaselt nõuab vaide esitaja järgmist, *seoses teabenõude mitte täitmisega soovin, et algatatakse järelevalvemenetlust. 14.07.2017 vastati teabenõudele (vastus nr 6-13/23384-2) ja selgusid järgmised rikkumised:*

- 1) *Vastuses valetati, et Viru Vangla ei ole teabevaldaja ja seega pole võimalik teavet väljastada. Mai lõpus käisin vestlemas kriminaalhooldajatega, kes on samuti vanglas tööl ning kes tegid minule riskihindamist. Riskihindamist tehakse karistusregistri järgi. Lisaks on teised kinnipeetavad saanud oma kontakt-isikute vahendusel karistusregistrist koopiad.*
- 2) *Avaliku teabe seaduse § 21 lg 1 „Kui teabevaldaja ei valda taotletud teavet, selgitab ta välja pädeva teabevaldaja ja edastab talle teabenõude viivituseeta, kuid mitte hiljem kui viie tööpäeva jooksul, teatades sellest samal ajal teabenõudjale“.*

TEABEVALDAJA PÕHJENDUSED:

Oma vastuses nr 2-6/24281-2 inspeksiooni järelepärimisele selgitab vangla järgmist, *vangla on seisukohal, et karistusregistrist andmete saamiseks päringu tegemine ei ole käsitletav teabenõudena AvTS tähenduses, kuivõrd sellist toimingut reguleerib eriseadus. Karistusregistri näol on KarRS § 1 kohaselt tegemist andmekoguga, kuhu on kogutud isiku süütegude kohta tehtud otsused. Seega töödeldakse karistusregistris olemasolevaid isikuandmeid ega looda nõ uut infot (avalikku teavet). Isikuandmete töötlemist ning selle käigus kogutud andmete väljastamist reguleerib isikuandmete kaitse seadus, konkreetsel juhul ka karistusregistri seadus. IKS sätestab isiku õiguse pöörduda andmete töötleja poole enda andmete saamiseks (§ 19), kuid ei sätesta, et valele isikule (sh haldusorganile) esitatud taotlus tuleks selle isiku poolt edastada andmete töötlejale. Edastamiskohustust ei sätesta samuti KarRS. Vanglal puudub muuhulgas pädevus hinnata, kas isiku päring karistusregistrist andmete saamiseks vastab KarRS ja selle alusel antud määruse nõuetele. Sellest tulenevalt on vangla seisukohal, et vangla praktika, mille kohaselt suunati vanglalt karistusregistri andmeid küsinud isik isikuandmete tegeliku töötleja poole, oli õiguspärane.*

ANDMEKAITSE INSPEKTSIOONI PÕHJENDUSED:

Arvestades vaides toodud asjaolusid ning tuginedes vaidemenetluse käigus kogutud tõenditele selgitan, et enda kohta käivate andmete küsimine ei ole käsitletav teabenõudena AvTS tähenduses. Seega vaide esitaja viide AvTS § 21 lg 1 rikkumisele on alusetu. Sõltumatult eelnevast vastas vangla vaide esitajale 5 tööpäeva jooksul, mis viitab ka hea halduse tava põhimõttele. Vastuses nr 6-13/23384-2 selgitab vangla vaide esitajale, kuhu tuleb pöörduda kõneks olevate andmete hankimiseks, viidates ka vastava isikuandmete töötleja kontaktidele. Seega leian, et selgitamiskohustus HMS-i tähenduses on täidetud.

Vaidemenetluse käigus edastas vangla vaide esitaja pöördumise eelpool mainitud isikuandmete töötlejale. Siinjuures tuleb märkida, et IKS ja HMS ei sätesta eraldi edastamiskohustust selliste pöördumiste puhul. Võttes arvesse ülalpool toodut leian, et puudub õiguslik ajend kohustava haldusakti andmiseks.

Lähtudes kohtupraktikast selgitan, et vangistusseaduse (VangS) § 1¹ lg 5 kohaselt peab

kinnipeetav enne kohustamisnõude esitamist olema eelnevalt esitanud vangla keeldumisele mingit toimingut teha vaide vanglateenistusele ning vanglateenistus peab olema vaide tagastanud, osaliselt rahuldanud, rahuldamata või tähtaegselt lahendamata jätnud.

Asja materjalidest ei nähtu, et vaide esitaja vangla tegevusele või tegemata jätmisele taotluses nõutud teabe väljastamisest esitanud vaide vanglateenistusele, nagu nõuab VangS § 1¹ lg 5. AvTS § 45 lg 1 ei ole erinorm VangS-i suhtes. Vastupidine tõlgendus oleks vastuolus haldussisese vaidemenetluse eesmärgiga enne kohtusse jõudmist asi lahendada ja oma viga parandada.¹

Rõhutan menetlusosalistele, et vastavalt VangS-i sätestatule teostab vangla haldusaktide ja toimingute üle teenistusliku järelevalvet Justiitsministeerium, mitte Andmekaitse Inspeksioon. Edaspidi pöördumise vajadusel palun järgida HMS §-s 76, VangS-i kui eriseaduse ning HKMS-s sätestatud korda.

/allkirjastatud digitaalselt/

Sergei Miller
inspektor
peadirektori volitusel

¹ TlnHKo, 20.12.2016, 3-16-994.